

Slásknik

NOVINY OBCE SLASKÁ

4
2011

Slaská bez dlhu

Posledných 11 rokov naša obec pravidelne splácala záväzky vyplývajúce z úverov. V podstate obec za toto obdobie bola nútená prijať dvakrát úver, ktorý aj čerpala a následne teda musela aj splatiť. V rokoch 2001, resp. 2002 bol na obec prevzatý úver z obecnej obchodnej spoločnosti, ktorá si požičala v rámci realizácie projektu lyžiarskeho vleku. Samotný projekt presahujúci milióny korún však nebol schopný vydržať takú úverovú záťažnosť a nedokázal zariadiť prostriedky na splácanie dlhov. Po jeho stopnutí zo strany obce však visel ešte otáznik nad dlhom presahujúcim 19 916,00 eur. Miliónové dlhy sa z časti splatili predajom vleku a príslušenstva a zvyšná časť zostala pre banky nedobytná, keďže obecná obchodná spoločnosť viac majetku nemala. Lenže dlh presahujúci sumu 19 916,00 eur sme zo sveta len tak znieť nemohli, lebo za tento dlh ručila majetkom obec. A tak sme ho prevzali a zaviazali sa ho splatiť, aby sme neprišli o obecný majetok. V roku 2010 sme zase museli riešiť prefinancovanie projektu rekonštrukcie ciest. Boli sme síce úspešní pri získaní dotácie na tento účel, ale prax bola a je taká, že projekt musia obce na vlastné náklady zrealizovať a až potom žiadať o prefinancovanie.

(dokončenie na str.2)

Radost' zo stretnutia s Ježišom

Drahí Slašťania, rodičia, deti, mladí priatelia!

Tento rok sme mali dlhý adventný čas, ktorý trval celé štyri týždne. Bola to doba príprav na Vianoce.

Evanjeliová správa o narodení Ježiša Krista sa začína tajomne, od samotného začiatku je zvláštna. Anjel sa zjaví mladému dievčaťu, Márii. S anjeli ľudia nemávajú skúsenosti, ani ona.

Predchádzajúce slová evanjelia nenasvedčujú, že by bola Mária už skôr pripravovaná na

zjavenie anjela s rodným menom – Gabriel. Preto by ani nebol prekvapujúci prejav strachu, neistoty či zhrozenia. Všetko sa to udialo

ÚVAHA

tak náhle, rýchlo, bez upozornenia. Predstavme si vlastné, osobné stretnutie s Gabrielom.

A predsa. Správa o anjelovom zvestovaní síce pripomenie, že Mária sa zľakla, no nie tak anjela, skôr ju prekvapil a zneistil pozdrav. Milosti plná, Pán s tebou. O tom, že má prísť

Vykupiteľ, Mesiáš istotne vedela. Veď čítala a rozmýšľala o Izaiášovom prorocktví. Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel, čo v preklade znamená Boh s nami. Prorockto na naplnenie ktorého stáročia čakal celý izraelský národ. Ona bola tiež jednou z dcér Izraela. Práve ju však toto prorockto osobne dostihlo. Keď však anjel Gabriel oznámi Márii, že to ona je adresátom a vykonávatelkou dávneho prorockta, preľakne sa.

(dokončenie na str.2)

História obce

Rok 1966

Zber slimákov.

Žiaci miestnej základnej školy sa zapojili do zberu slimákov. Nazbierali ich viac ako 17 kg a odovzdali ich. Za tento zber získali 50 Kčs.

Povodeň.

Dňa 19. a 20. augusta 1966 sa prehnala nad obcou prudká víchrica. Polia zaplavila voda, ktorá spôsobila značné škody na pozemkoch i na cestách v katastrálnom území Slaskej. Škody boli vyčíslené na sumu 47 000 Kčs.

Dožinky.

V polovici septembra sa konali v obci tradičné dožinky. Po kultúrnom vystúpení žiakov základnej školy bola družstevná veselica.

Zmena učiteľov.

V auguste 1966 odchádza zo Slaskej riaditeľ školy p. Mázor. Za riaditeľku základnej školy bola menovaná p. Emília Hudecová. Na učiteľské miesto nastúpila p. Jozefína Halgašová. Obidve vyučujúce dochádzajú do obce.

Diamantová svadba.

Dňa 10. decembra 1966 usporiadal zbor pre občianske záležitosti milú slávnosť a to diamantovú svadbu. Oslávencami boli Anna Šimková a Jozef Šimko a ďalší pár Karolína Futáková a Viľam Futák.

Oslava sviatku Sv. Mikuláša

Svätý Mikuláš patrí medzi najobľúbenejších svätcov. Napriek jeho popularite však o jeho skutočnom živote vieme veľmi málo. Narodil sa niekedy okolo roku 270 na južnom pobreží Malej Ázie, pravdepodobne v Patare. Už v mladosti sa stal povestný svojou dobročinnosťou, ktorá ešte vzrástla, keď sa stal biskupom v Myre (dnešná Dembra v južnom Turecku).

V našom malom kostole sme si pripomenuli tento sviatok 11. decembra. Sv. Mikuláš prišiel i so svojimi pomocníkmi anjelikom a čertikom a s veľkým batohom na chrbte. Obdaroval všetky smelé deti, ktoré mu zaspievali pesničku alebo zarecitovali básničku. Keďže detí prišlo máličko a darčiekov bolo veľa, obdarovaní boli aj dospelí, ktorí pomáhajú pánovi farárovi a dokonca sa balíček ušiel aj pánovi starostovi a pracovníckam obecného úradu. Sv. Mikuláš obdaroval i samotného pána farára, lebo poslúchal celý rok. Všetci prítomní si nakoniec spolu zaspievali vianočné piesne a s radosťou odchádzali domov a už teraz sa tešia na stretnutie v ďalšom roku.

Radost' zo stretnutia s Ježišom

(dokončenie zo str. 1)

Zrazu sa pred ňou vynorí celé mocné a úžasné Božie dielo vykúpenia človeka.

Našla si milosť u Boha, Boh to od teba chce. A my si pripomeňme z biblickej histórie veľké osobnosti, ako sa po výzve zľaknuté pokúšajú Bohu vyhovoriť svoju osobnú pripravenosť prevziať „Boží úrad“. Vo chvíli pozvania títo ľudia vyznávajú, že nevedia dosť dobre rozprávať, ešte stále sú akísi maličkí, chýba im to či ono. A majú pravdu. Nikdy nie sme osobne dosť pripravení, aby sme sa mohli stať Božími sprostredkovateľmi. Vždy je to o Božej milosti.

„Som služobnica Pána... Úľak nie je z anjela, ale zo zjavenia veľkosti diela, ku ktorému je pozvaná, sa v jedinej chvíli rozplynie. Ak je Boh s nami, kto môže byť proti nám a silnejší?

„Nech sa mi stane podľa tvojho slova...“

Gabriel splnil svoju anjelskú

úlohu a mohol odísť pripravovať sa na svoje konečné zjavenie. Mária už nepotrebovala iné a dopĺňajúce anjelské zjavenia. Zjavenie preniklo celým jej životom, ona sa stala jeho neoddeliteľnou súčasťou a od tej chvíle ju budú už len blahoslaviť všetky pokolenia. Mária je jedinečnou istotou Vianoc. Ona je prorokyňou ohlasujúcou posledné Vianoce, príchod nášho Pána. Lebo aj do nášho osobného života anjelovým zvestovaním Boh posielal Božie dieťa, aby sa vianočné zjavenie naplnilo v živote každého z nás. Stať sa Božími na večnosť. To je taká vznešená a náročná úloha, že opätovne ani v tohtoročnom čase Vianoc nie sme na ňu dosť pripravení. Boh však zhlíadal aj na nás a ustavične nám pomáha podľa, ak platí osobne, nech sa nám stane podľa jeho slova.

Všetkých nás tak ako Máriu čaká stretnutie s anjelom Gabrielom, dokonca s anjelmi. Lebo

Slaská bez dlhu

(dokončenie zo str. 1)

A tak sme v roku 2010 začali sekeru o ďalších 130 000 eur. Projekt sme dokončili v samotnom roku 2010, ale s jeho kontrolou a následne s prefinancovaním štát meškal viac ako rok. V júli 2011 sa nám podarilo definitívne splatiť starý záväzok po obecnej obchodnej spoločnosti a pred sebou sme tlačili ešte neprefinancovaný projekt EÚ. Aj tu sme sa nakoniec dočkali a ako vianočný darček obec pred pár dňami obdržala samotnú platbu za realizáciu projektu a následne jednorázovo splatila v plnej výške prekleňovací úver. Takže dňom 14. decembra 2011 sme sa zbavili všetkých dlhov a obec Slaská sa týmto dňom stala obcou bez dlhu. Táto pozitívna správa nás potešila práve v čase, keď všetci avizujú recesiú v ekonomike a zníženie financií aj pre samotné obce. Aj napriek dlhovej zaťaženosti v minulosti, sa obec správala zodpovedne a aj preto nekrátila dotácie záujmovým združeniam, nevyplácala v noci verejné osvetlenie, už niekoľko rokov nezvyšovala daň z nehnuteľností a ani poplatok za odpady a v rámci možností realizovala ešte aj plánované rekonštrukcie, v ktorých bude v roku 2012 pokračovať.

také je posledné proroctvo a to od samého Ježiša. Príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy.

Lenže opäť to nebude o pripravenosti stretnúť anjela Gabriela, ale o „vianočnom“, naplnení v posledných proroctvách. Myslím, že najprv sa poriadne zľakneme. Vzápätí však úľak vystrieda radosť zo stretnutia s Ježišom. Veď aj tohtoročné Vianoce sú tým čoraz hlasnejším volaním nevesty Cirkvi z Knihy zjavenia apoštola Jána: „Príď, Pane Ježišu!“, Marana tha. A odpoveď? „Áno, prídem čoskoro.“

Milí rodičia, rodiny, priatelia, drahí slaštianski veriaci. Všetkým prajem požehnaný čas Vianoc, aby boli pre nás všetkých časom stretnutia s Kristom a do nového roku 2012 Vám všetkým prajem hojnosť Božích milostí.

Amen!

Váš farár, Štefan Bielek

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Žiari nad Hronom informuje občanov

Blíži sa čas vianočných sviatkov, kedy obchody navštevujú nie len nakupujúci, ale aj tí, ktorí kradnú priamo v obchode, alebo okrádajú ľudí na ulici a ulice sa stávajú aj miestom lúpežných prepadnutí. Preto vám poskytujeme niekoľko dobrých rád, ako sa chrániť:

- na odľahlé miesta chodte v sprievode niekoho známeho,
- po zotmení sa vyhýbajte rizikovým miestam: parkoviská, okolie pohostinstiev, diskotékové kluby, železničné stanice,
- nenoste so sebou väčšie sumy peňazí alebo drahé predmety,
- udržiajte bezpečnú vzdialenosť od tmavých priestorov a vchodov do domov,
- ak to zníži váš pocit ohrozenia, kúpte si ochranný sprej a nosťte ho pri sebe,
- aj v obchodoch buďte opatrní pri výbere a nákupe tovaru, nikdy nestrácajte kontrolu nad svojou taškou a vreckami.

Neuľahčujte prácu vreckárom!

- peniaze a kreditné karty si ukladajte vždy do vnútorných vrecká oblečenia a nie do zadných (napr. u nohavíc),
- ak sa dostanete do tlačiarne na ulici, v obchode, či v autobuse, venujte pozornosť bezprostrednému okoliu a presvedčte sa, či máte svoje veci stále vo vrecku,
- tašku a peniaze nenoste na chrbte, kam nevidíte,
- venujte pozornosť aj kabelkám prehodným cez rameno,
- svoju batožinu nikdy nespúšťajte z očí,
- ak ste majiteľom bankomatovej, či kreditnej karty, identifikačné číslo nemajte pri karte.

Dôveruj a preveruj

Väčšina ľudí, ktorí sa ocitnú za vašimi dverami, majú dobré úmysly. To však neznamená, že môžete byť dôverčiví a neopatrní. Je stále dosť tých, ktorí vás môžu pripraviť o majetok alebo vám ublížiť a niektorí sa o to môžu pokúsiť aj keď ste doma.

Nikdy neotvárajte dvere svojho bytu, kým si nie ste úplne istí, že človeka za dverami poznáte. Ak vás niekto osloví menom, neznamená to ešte, že vás pozná. Meno si mohol prečítať na menovke vašich dverí. Stáva sa, že si páchatelia lúpežných prepadnutí obstarávajú falošné preukazy a vymyslia si dôvod, aby ste im otvorili dvere (nevoľnosť, porucha kúrenia, kontrola telefónnej prípojky, odkaz, telegram a podobne). Nikdy takých ľudí nevpušťajte do bytu (do domu), aj keby vyzerali dôveryhodne. Ak máte telefón, môžete si preveriť, či uvedený podnik k vám takého človeka naozaj poslal. Pre takéto prípady je dobré si na zvláštny papier poznačiť telefónne čísla na políciu, hasičov, záchrannú službu a susedov. V prípade bezprostredného ohrozenia volajte o pomoc z okna. **Buďte opatrní,** ak chcete nadviazať kontakt s inými osobami prostredníctvom inzerátu (predaj, kúpa, zoznámenie, výmena bytu a pod.).

Ak sa už stanete obeťou trestnej činnosti, je dôležité, aby ste si zapamätali výzor páchatelia, jeho spoločníkov, zapísali si evidenčné číslo motorového vozidla, na ktorom sa pohybovali a toto uviesť pri podávaní oznámenia o trestnom čine na políciu. Práve tieto informácie môžu pomôcť polícii pri rýchlej identifikácii páchatelia.

Obec opäť pomáhala pri odvoze eternitu

Keď sa v minulom roku cez Slaskú prehnal ľadovec, bol to šok. Ešte väčší nastal potom, keď sa vyčísľili všetky škody na súkromnom i obecnom majetku. Vtedy obec poskytla občanom pomoc formou zapožičania plachiet na strechy a zabezpečila odvoz eternitu od jednotlivých rodinných domov s tým, že obec uhradila prepravu v plnej výške a občania si samostatne uhradili podľa množstva za nebezpečný odpad – eternit, pričom im legálna skládka nebezpečného odpadu poskytla aj zľavu na každej tоне. A tak sa nám obec vynoila novými strechami a nebezpečný odpad bol z obce odstránený v súlade s podmienkami zákona upravujúceho nakladanie s nebezpečným odpadom.

Nie všetci občania stihli do zimných mesiacov vykonať opravu vlastných striech a tak mnohí z nich realizáciu rekonštrukcií presunuli na tento rok. A nebolo ich málo. O problematike rokovalo aj obecné zastupiteľstvo, ktoré nakoniec rozhodlo, že aj v tomto roku ešte odvoz eternitu a celú administratívu s tým spojenú zabezpečí obec na jej náklady a občania si opäť uhradia poplatky spojené s uložením odpadu na príslušnej skládke. Nakoniec sa podarila vybaviť aj rovnaká zľava a tak tento rok bola občanom poskytnutá rovnaká služba zo strany obce. Občania boli vopred písomne oboznámení s termínom odvozu, osobne mohli kontrolovať váženie eternitu a doklady o uložení odpadu a o úhrade za uloženie im

boli následne doručené do každej domácnosti, ktorá eternit vyvážala. Takže aj v tomto roku mali občania rovnaké podmienky s ohľadom na skutočnosť, že nebolo možné reálne zrekonštruovať všetky poškodené strechy v minulom roku.

Vedenie obce sa chce aj touto cestou poďakovať Dr.h.c. Ing. Jozefovi Pitnerovi PhD. za veľmi korektný prístup a pomoc pre našich občanov v podobe poskytnutej zľavy. Ďalej sa chceme poďakovať zástupcovi starostu obce Ing. Arnoštovi Göthovi za vyrokovanie zľavy a za dovoz bagov do obce a p. Ľudmile Mojžišovej za vybavenie samotných bagov, ktoré boli následne občanom poskytnuté bezplatne. No a vďaka patrí aj samotným občanom, ktorí s obcou v tejto veci spolupracovali a dodržali pokyny, aby bol odvoz vykonaný bez najmenších problémov. Obec tak v tomto roku legálne opustilo 23,66 tony eternitu, ktorý putoval na skládku nebezpečného odpadu.

Lisovanie plechoviek

Jednou zo separovateľných komodít komunálneho odpadu sú kovy. Ich zastúpenie nie je tak veľké ako u plastov a PET fliaš, no aj tak zaberú nemalé množstvo v zberných nádobách. Preto obec tento rok rozšírila zber aj o túto komoditu.

Pod pojmom kovy, ako zložku komunálneho odpadu, rozumieme akékoľvek kovové obaly z domácnosti. Buď železné (Fe) alebo hliníkové (Al). To znamená plechovky od piva, kompótov, rýb... ale tiež hliníkové fólie (alobal) a menší kovový odpad (hmce, poškodený príbor, či kovové súčiastky kuchynského náradia). Plechovky však musia byť zbavené zvyškov jedla. Tento odpad je nutné ukladať samostatne do plastových vriec, ktoré obecny úrad zozbiera v rovnaký deň spolu s plastami. Následne sa magneticky selektujú kovové a hliníkové časti tohto druhu odpadu a po zmenšení objemu v elektrické mechanické lise sú odovzdané na recykláciu. Výsledkom spracovania sú odliatky.

Prečo je dôležité separovať?

Okrem vplyvu na životné prostredie, aj z ekonomického hľadiska.

Zber a následné uskladnenie odpadu na legálnej skládke odpadov je finančne náročné. Vďaka separovaniu znížime jeho objem na minimum a tým ušetríme. Za dôkladné triedenie máme nárok na príspevok z recyklačného fondu a aj vďaka tomu obec Slaská už niekoľko rokov nebola nútená zvýšiť povinný ročný poplatok za odpad.

VEDELI STE, ŽE...

- Na výrobu bicykla potrebujeme 670 hliníkových plechoviek.
- Pri výrobe 1000 kg hliníka, z ktorého sú vyrobené plechovky na nápoje, vznikne až 1500 kg toxického odpadu.
- Recykláciou 1 kg hliníka sa ušetrí 8 kg bauxitu, 4 kg chemických produktov a 14 kW elektrickej energie.
- Recyklácia 1 ks hliníkovej plechovky ušetrí toľko elektrickej energie, že by to stačilo na prevádzku počítača alebo televízora počas 3 hodín.
- Recykláciou hliníka sa ušetrí 95 % energie a redukuje sa obsah emisií o 99 %.

následne posunúť na recykláciu. Po tomto incidente sa bude prísnejšie kontrolovať obsah vriec priamo pri zbieraní pred domácnosťami a v prípade zistenia nedostatkov bude pôvodca upozornený a zároveň sankcionovaný.

Občania by vo vlastnom záujme mali dbať na korektné triedenie odpadov, nakoľko povinný ročný poplatok za odvoz domového odpadu sa odvíja od podielu toho vyseparovaného. Ak vyseparujeme viac zložiek odpadu, zníži sa nám objem odpadu komunálneho a teda je predpoklad, že sa ročný poplatok nezvýši. Je to logické a záleží len na nás, či tú logiku budeme chcieť pochopiť.

Separácia bude kontrolovaná

V mesiaci v november, ako aj v každom mesiaci v roku, sa konal zber separovaných plastov. Inak nebol ničím výnimočný, až do chvíle, keď separačné vozidlo začalo lisovať vyzbierané vrecia s plastovým odpadom a v jednom z nich bolo uložené uhynuté zviera.

Pod tlakom niekoľko tonového lisu sa krv z mŕtveho zvieraťa rozstrekla po celom náklade, čím sa dokonale znehodnotil a celý obsah musel byť uložený na skládku odpadu. Inak bezplatný odvoz bude znášať obec, teda my všetci, pretože za uloženie na skládku sa platí podľa váhy. Takto znečistenú zmes plastov totiž nie je možné separovať na separačnej linke pracovníkmi ani

Zisťovanie zdravia Európanov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom Vás chce touto cestou informovať o národnej štúdii projektu EHES, ktorá bude prebiehať v decembri tohto roku na celom území Slovenska. Ide o medzinárodný projekt, do ktorého je zapojených 28 európskych krajín a vznikol z dôvodu nutnosti získania kvalitných a porovnateľných údajov o zdraví a zdravotných rizikách dospeléj populácie v Európe.

EHES sumarizuje údaje prostredníctvom dotazníka, fyzikálneho vyšetrenia (meranie výšky, hmotnosti, obvodu pásu), merania tlaku krvi a analýzy vzoriek venózne krvi (celkový cholesterol, HDL cholesterol, glukóza, triacylglyceroly).

V najbližšom období 70 občanov mesta Žiar nad Hronom a jeho okolia dostane pozvánku, aby sa zúčastnili tohto projektu. Mená boli vybraté z dôvodu objektívnosti štúdie náhodným výberom z centrálnej evidencie obyvateľstva. Účasť na skriningu je dobrovoľná a anonymná. Získané informácie budú spracované za dodržania podmienok ochrany osobných údajov a nebudú použité na žiadne iné účely. Všetky vyšetrenia a odber krvi budú pre všetkých bezpečné a budú vykonané skúseným odborným personálom poradne zdravia RÚVZ Žiar nad Hronom. Účasť na štúdii je prospešná aj pre vybraných respondentov, lebo sa dozvedia informácie o svojom zdravotnom stave.

Poslednú úctu si zaslúži každý

Život človeka ubehne ako voda. Ani sa nenazdáme a pribúdajú nám šediny vo vlasoch, slabne zrak, spomaľuje sa náš pohyb a postupne prichádza koniec nášho bytia na tejto zemi. Je to prirodzený cyklus života a čaká to každého z nás. Nikto pred tým neujde. Ale aj keď nastane posledná hodina, predsa treba človeku vzdať poslednú úctu za celý jeho život. Lebo každý jeden z nás určite konal aj dobré skutky, nech už ten život žil akýmkoľvek spôsobom.

Po náhlom odchode nášho spoluobčana Štefana Grolmusa nastala určitá neistota a mnohí si kladli otázku, ako vlastne tento človek skončí pozemskú púť. Tam kde zlyhá ľudský faktor, musí nastúpiť rozhodnutie obce, lebo nech bol aký bol, nech žil ako žil, ale bol to človek a občan našej dedinky. Nebudeme nikomu nič vyčítať, nebudeme hľadať vinníka a už vonkoncom nám neprináleží niekoho súdiť za jeho konanie, či nekonanie. Skutky si bude každý z nás obhajovať na inom mieste a v inom čase. Obec sa preto rozhodla zabezpečiť poslednú rozlúčku menovaného občana tak, aby mu bola prejavená posledná úcta. V našej snahe nám veľmi pomohla p. JUDr. Daniela Tichá a jej rodina a žiarsky dekan Mgr. Miroslav Hlaváčik. Títo ľudia sa

v spolupráci s nami postarali o to, aby bol pietny akt uloženia urny s pozostatkami nášho občana vykonaný s náležitou úctou, ktorú si zaslúži každý človek opúšťajúci tento svet.

Aj touto cestou všetkým ďakujeme za pochopenie a ľudské porozumenie. Život prináša aj háklivé situácie a vtedy je dôležité, že nie všetci sa obrátia chrbtom. Obec pri riešení tejto udalosti to šťastie mala a preto sme sa chceli ľuďom, ktorí ani na okamih nezaváhali, takto verejne poďakovať. Život ide opäť ďalej a životné púte nás všetkých pokračujú. Dokedy? O tom rozhodne niekto iný... Ale na konci každej púte človeka by mala byť predsa len posledná úcta.

Naša cesta k financiám

Keď sme v júni 2009 podali na Pôdohospodárskej platobnej agentúre projekt v rámci Programu rozvoja vidieka (PRV), ešte sme netušili, že financovania pri čerpaní prostriedkov EÚ je tak komplikované, resp. proces úhrady trvá viac ako by si ktorákoľvek obec žiadala. Na jar 2010 prišla do našej obce skvelá správa a to rozhodnutie o schválení nenávratného finančného príspevku v sume 142 434,00 € pre projekt Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií obce Slaská. Naša eufória stúpala ešte viac o pár týždňov neskôr, keď sme už mali v rukách podpísanú zmluvu o poskytnutí týchto financií. Ako nováčikovia pri čerpaní zdrojov z EÚ sme si naivne mysleli, že celý proces prebehne tak ako má, veď sme mali predsa čierne na bielom napísané, že peniaze dostaneme. Rozhodli sme sa projekt realizovať naraz a nie formou preddavkov. ČO to znamená: No, znamená to fakt, že obec celý projekt zrealizuje na vlastné náklady a následne požiada poskytnutie schválenej platby. Aj my sme oslovili všetky bankové inštitúcie v Žiari nad Hronom a okolí, aby sme pre prekleňovací úver získali bankový produkt, ktorý by bol najvýhodnejší. Túto fázu sme zvládli a tak nastúpila realizácia projektu. Aj tá prebehla bez problémov a aj vďaka občanov dotknutých ulíc, ktorí mali pochopenie pre obmedzenia z titulu realizácie rekonštrukcie. V rámci projektu sa nám však vyskytol problém odvodnenia jedného úseku cesty, ktorý sme riešili presunom odvodňovacích rigolov z jedného úseku cesty na druhý. Nemenili sa počty, menilo sa len miesto uloženia. Túto malú zmenu sme chceli poctivo riešiť s poskytovateľom financií a tak sme na jeseň

roku 2010 požiadali o akceptáciu malej zmeny v projekte. Ubiehali mesiace, projekt bol zrealizovaný, z našej strany vyplatený z prekleňovacieho úveru, avšak odozva od poskytovateľa dotácie žiadna a my sme mali na pleciach úver v sume 130 000,00 €. Začiatkom roka 2011 sme opäť písomne dotazovali príslušný orgán a urgovali sme akceptáciu malej zmeny v projekte, aby sme následne mohli požiadať o vykonanie kontroly projektu a o úhradu platby. Aj na tento list neprišla žiadna odpoveď a mesiac plynuli ďalej. Starosta obce čelil dotazom hlavného kontrolóra obce, ktorý na zasadnutiach obecného zastupiteľstva právom pripomínal, že prekleňovací úver nás stojí náklady vynaložené na úroky a to zaťažuje obecný rozpočet. V leťných mesiacoch roku 2011 sme sa nakoniec dočkali telefonátu z PPA, že nami požadovaná zmena nemusí byť odsúhlasená a je možné ju vykonať v rámci už uzatvorenej zmluvy. Ak si kladiete otázku prečo prišla odpoveď skoro až po roku, tak vraj preto, lebo zodpovedná pracovníčka bola práceneschopná. Na jeseň tohto roku sme teda doručili kompletnú žiadosť a čakali na kontrolu projektu. Prešiel mesiac, dva a stále nič, iba negatívna správa z banky, že vzhľadom na vývoj trhu sa úroky zvyšujú a to skoro o 300 % mesačne viac. A to už začínalo byť pre Slaskú likvidačné. A tak starosta obce oficiálnym listom požiadal o pomoc v tejto veci podpredsedu NR SR Bélu Bugára, ministra pôdohospodárstva Zsolta Simona a premiérku Ivetu Radičovú. Len pár dní po doručení oficiálnych listov sa ohlásila promptná kontrola z PPA, ktorá vykonala kontrolu dokladov i vykonaných prác na mieste a na základe jej

správy boli obci následne financie poukázané na bankový účet zo štátnej pokladnice. Ešte v ten istý deň obec uvedený prekleňovací úver jednorázovo splatila a zbavila sa tak záväzkov. A tak sme sa po viac ako roku od realizácie projektu dočkali aj jeho prefinan-

covania. Poďakovanie patrí Bélovi Bugárovi, Zsoltovi Simonovi a Ivete Radičovej, že sa o nápravu postarali a taktiež kontrolórom PPA, ktorí menili svoj pracovný program na konci roku kvôli nám, aby pripravili podklady k platbe. Takže nech nám už rok staré cesty slúžia...

Protipovodňové opatrenia

Zrejme občania postrehli, že od júla tohto roku mala obec o niečo viac zamestnancov, ktorí sa v teréne venovali realizácii drobných protipovodňových opatrení. Obec využila možnosť spolufinancovania zamestnancov cez projekt úradu práce a tak na 6 mesiacov mohla zamestnať niekoľko občanov. Keďže sa pomaly končí doba ich zamestnania, tak je namieste aj bilancovať tento menší projekt. Jeho cieľom bolo realizovať menšie protipovodňové opatrenia a to hlavne vyčistenie všetkých odtokových rigolov v obci, ďalej vytvorenie nových prírodných rigolov na okraji obce, vyčistenie vodných vpustov a podobne. V súčasnosti môžeme konštatovať, že sme v dostatočnej kapacite vyriešili odvodnenie Brestovho potoka, dokončil sa ochranný val za Tomáškovou, rozšíril sa odtokový rigol na Priehrade, kde pribudli aj odrážky v ceste, prečistili sa dve veľké šachty pod bývalým roľníckym družstvom, z časti sa riešila úprava terénu popri ceste v Doline, prečistil sa prírodný odtokový rigol na Packáli, takisto sa úplne upravil prírodný odtokový rigol pri starom ihrisku, vyčistil sa tok miestneho potoka vykosením, či sa prečistil odtokový rigol pri cintoríne a pod. Je toho viac a každý môže konštatovať, že sa títo pracovníci venovali protipovodňovým opatreniam v každej časti obce. Naším cieľom bolo vyčistiť existujúce a vytvoriť

nové prírodné rigoly, ktoré by odvádzali vodu z obce tak, aby neohrozovala život a ani majetok občanov. Uvedeným pracovníkom sa chceme aj touto cestou poďakovať, že prijali ponuku obce a pomohli tak riešiť protipovodňové opatrenia. Teraz už prebieha druhý projekt, kde sme zamestnali ďalších občanov a ich pracovný pomer bude trvať do konca marca 2012. Títo pracovníci budú hlavne od nového roka nasadení na realizáciu revitalizácie krajiny a to na vytvorenie dvoch poldrov (kaskád) nad obcou v časti slaštianskej doliny. Uvedené projekty sú pozitívom predovšetkým s ohľadom na ochranu pred povodňami, ale tiež formou vytvorenia pracovných príležitostí, aj keď len na dobu určitú. Prekvapením obidvoch projektov bol nezáujem nezamestnaných zamestnať sa. Bolo oslovených niekoľkonásobne viac ľudí ako bol počet pracovných miest a aj tak sme 4 pracovné miesta neobsadili. Od väčšiny oslovených nezamestnaných sme sa nedočkali ani odpovede. To je dôkazom toho, že asi to s tou nezamestnanosťou nie je v našej obci také zlé ako eviduje úrad práce. Podstatné však je, že tí, ktorí prejavili záujem, pre obec vykonali značnú časť práce, obec si ich otestovala a väčšinu z nich zrejme osloví aj v budúcnosti, ak bude úspešná pri získavaní finančných prostriedkov na zamestnanie takýchto pracovníkov.

UZNESENIA

**z riadneho rokovania Obecného zastupiteľstva v Slaskej zo dňa 14. decembra 2011
vo volebnom období 2010 - 2014**

Uznesenie č. 62/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Program zasadnutia obecného zastupiteľstva s obsahom, ktorý je uvedený v zápisnici.

Uznesenie č. 63/2011

Obecné zastupiteľstvo
volí:

- Ing. Miroslava Hrica a Ing. Arnošta Gótha za overovateľov zápisnice obecného zastupiteľstva konaného dňa 14.12.2011.

Uznesenie č. 64/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Správu hlavného kontrolóra obce o kontrole uznesení obecného zastupiteľstva za rok 2011.

Uznesenie č. 65/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Prevádzkové hodiny prevádzky pohostinstva súp. č. 196 podľa žiadosti p. Jaroslava Látku, IČO – 45 326 088, s miestom podnikania Slaská č. 52, za podmienky dodržiavania nočného pokoja.

Uznesenie č. 66/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Žiadosť p. Emílie Bahnovej o vyjadrenie k odkúpeniu pozemku.

Uznesenie č. 67/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Poskytnutie dotácie z rozpočtu obce na rok 2012 v sume 1.800,00 € pre žiadateľa: OZ PRO SLASKÁ, IČO – 42 193 320, Slaská č. 17, 966 22.

Uznesenie č. 68/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Poskytnutie dotácie z rozpočtu obce na rok 2012 v sume 3.320,00 € pre žiadateľa: OZ Športový klub Slaská, IČO – 45 017 638, Slaská č. 17, 966 22.

Uznesenie č. 69/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Poskytnutie dotácie z rozpočtu obce na rok 2012 v sume 1.000,00 € pre žiadateľa: Jednota dôchodcov na Slovensku – Základná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku Slaská, IČO – 00 897 019, číselný identifikátor – 00897019 637, Slaská č. 213, 966 22.

Uznesenie č. 70/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Plnenie rozpočtu k 30.11.2011.

Uznesenie č. 71/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Správu hlavného kontrolóra obce o výsledkoch kontrolnej činnosti za II. polrok 2011.
- Návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na I. polrok 2012.

Uznesenie č. 72/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Rozpočtové opatrenie č. 3/2011 podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 73/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Zámenu nehnuteľností v k.ú. Slaská, okres Žiar nad Hronom a to spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6/10 na pozemku parcela č. C-KN 702/5 o výmere 433 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 259,8 m²), spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na pozemku parcela č. C-KN 702/15 o výmere 181 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 90,5 m²), spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na pozemku parcela č. C-KN 702/16 o výmere 104 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 52 m²), spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na pozemku parcela č. C-KN 702/17 o výmere 175 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 87,5 m²), vlastnícky podiel o veľkosti 1/1 na pozemku parcela č. C-KN 702/18 o výmere 60 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 60 m²), spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na pozemku parcela č. C-KN 702/20 o výmere 197 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 98,5 m²), vlastnícky podiel o veľkosti 1/1 na pozemku parcela č. C-KN 702/21 o výmere 88 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria (zodpovedajúca výmera podielu – 88 m²), vlastnícky podiel o veľkosti 1/1 na pozemku parcela č. C-KN 702/22 o výmere 364 m², vedenom ako zastavaná plocha a nádvoria

(zodpovedajúca výmera podielu – 364 m²), všetky zapísané na LV č. 1, k.ú. Slaská, obec Slaská, okres Žiar nad Hronom od obce Slaská, IČO – 00320994, Slaská č. 17, 966 22 Lutíla v prospech COOP JEDNOTA ŽARNOVICA, spotrebné družstvo, IČO – 00 169 030, so sídlom Bystrická 44, 966 81 Žarnovica a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 4/10 na viacúčelovej stavbe súp. č. 16, postavenej na pozemku parcela č. C-KN 702/5 od COOP JEDNOTA ŽARNOVICA, spotrebné družstvo, IČO – 00 169 030, so sídlom Bystrická 44, 966 81 Žarnovica v prospech obce Slaská, IČO – 00320994, Slaská č. 17, 966 22 Lutíla.

- Obsah zámennej zmluvy podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 74/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Finančný rozpočet obce na rok 2012 podľa predloženého návrhu.
- Programový rozpočet obce na rok 2012 podľa predloženého návrhu

Uznesenie č. 75/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Návrh finančného rozpočtu obce na roky 2013 a 2014 podľa predloženého návrhu.
- Návrh programového rozpočtu obce na roky 2013 a 2014 podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 76/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- VZN č. 1/2012 o dani z nehnuteľností na území obce Slaská.

Uznesenie č. 77/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- VZN č. 2/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Slaská.

Uznesenie č. 78/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- VZN č. 3/2012 o podmienkach držania psov na území obce Slaská.

Uznesenie č. 79/2011

Obecné zastupiteľstvo
zrušuje:

- VZN č. 1/2009 o údržbe miestnych komunikácií a priestranstiev na území obce Slaská.

Uznesenie č. 80/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Uzavretie nájomnej zmluvy medzi prenajímateľom – Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., IČO – 36 022 047, Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica a nájomcom – obec Slaská, IČO – 00 320 994, Slaská č. 17, 966 22 Lutíla, predmetom ktorej je prenechanie vodného toku Slaského potoka v úseku od rkm 3,296 po rkm 4,484 do dočasného užívania za účelom realizácie protipovodňových opatrení stavbou „Opatrenia na ochranu pred povodňami v obci Slaská“ za podpory nenávratného finančného príspevku z Operačného programu Životné prostredie, v rámci prioritnej osi č. 2 Ochrana pred povodňami, operačného cieľa 2.1 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami na dobu určitú do 31.12.2020 za nájomné 1,00 €/ročne bez DPH.

Uznesenie č. 81/2011

Obecné zastupiteľstvo
menuje:

- Členov ústrednej a čiastkovej inventarizačnej komisie na vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov ku dňu 31.12.2011 podľa predloženého návrhu.

Uznesenie č. 82/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Zmenu článku 9 ods.4 Smernice č. 1 o účtovaní a obehu účtovných dokladov podľa predloženého návrhu s účinnosťou od 1.1.2012.

Uznesenie č. 83/2011

Obecné zastupiteľstvo
schvaľuje:

- Výšku nájomného pre rok 2012 za prenájom vozidla – traktor Zetor 77–45 v sume 10,00 €/hodina.

Uznesenie č. 84/2011

Obecné zastupiteľstvo
berie na vedomie:

- Informáciu starostu obce o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre obec v sume 142.434,00 € od Pôdohospodárskej platobnej agentúry, o jednorázovom vyplatení preklenovacieho úveru v sume 129.570,98 € a o nulovej zadlženosti obce.

Za správnosť:

Zuzana M o j ž i š o v á, v.r.

**Daniel G e l i e n, v.r.
starosta obce**

Niet nad skúsenosti

V čase elektronických vymožeností, kedy takmer všetko je automatizované a mechanizované, je menej používaný obyčajný

GLOSA

sedliacky rozum. Počítače, automaty, roboty sa stali každodennou súčasťou bežného života. Neskôr narodení majú výhodu, pretože vyrastajú s týmito technickými vymoženosťami a preto ich berú ako samozrejmosť a nemajú problém s ich používaním. Pre dôchodcov je však náročnejšie sa naučiť pracovať s počítačom alebo obsluhovať napr. parkovací automat, obzvlášť keď už dobre nevidia a keď sa s tým v minulosti nestretli. Ani nemali prečo. Mnohí naši starí rodičia mali detstvo bez elektriny. Na tom sa dnešné deti iba zabávajú – nedokážu si to ani len predstaviť. Dnes pri krátkom výpadku dodávky elektrického prúdu nefunguje nič. Nie iba televízory a chladničky, ale dokonca kúrenie ovládané elektrinou, či darling na vodu. Elektrická sieť bola do väčšiny obcí zavedená až neskôr po vojne. Dovtedy ľudia vstávali skoro, aby za vidna postihali čo potrebovali a keď sa zotmelo sedeli pri mihotajúcom

sa svetielku petrolejovej lampy ba dokonca pri sviečkach. Život bol vtedy ťažší. Museli si dochovať a dopesťovať obživu pre seba a svoj statok. To vyžadovalo častokrát veľa úsilia a driny. Každý sa snažil si uľahčiť robotu ako vedel. Niektoré zlepšováky sú obdivuhodné dodnes. Na prvý pohľad maličkosti, ale uľahčovali náročnú prácu na statku, napr. „gepel“ – dômyselné zariadenie na pohon viacerých strojov (mlátačka, cirkulár a iné).

Napriek tomu a možno vďaka tomu ľudia si vedeli poradiť s mnohými vecami. Doma sa robili zabíjačky, vyrábali pracovné nástroje, tkali koberce, vyrábali periny, zbierali liečivé bylinky, robili jarky a jarčeky na odvod vody a dokonca vedeli lokálne predpovedať počasie. No najmä poznali stáročia odovzdávané príslovia, porekadlá a životné skúsenosti, ktoré platia dodnes. Neodsudzujte skôr narodených za to, že nevedia ovládať výdobytky modernej doby, ich skúsenosti sú nenahraditeľné a môžeme sa od nich veľmi veľa učiť.

VEGETARIÁNSKE VIANOCE

Sójovo – vložkové placky

Pre 5 osôb: 150 g ovsených vločiek, 100 g sójových granúl, 2 vajcia, 1 malá cibuľa, 3 strúčiky cesnaku, 2 lyžice hladkej múky, 1 lyžička majoránu a olej.

Nálev: 1 kocka masoxu, 1 lyžička vegety, 1 lyžička mletého čierneho korenia a soľ.

Postup: V 200 ml teplej vody rozpustíme masox, ochutíme soľou, vegetou a korením. Vložky a granule zmiešame, zalejeme nálevom a asi 10 minút necháme odstáť. Do zmesi pridáme vajcia, múku, nadrobno pokrúpanú cibuľu, roztlčený cesnak, majorán a všetko spolu zmiešame. Z masy tvarujeme tenké placky, ktoré z oboch strán vyprážame v horúcom oleji.

Náš tip: Placky sa výborne hodia k hustým polievkam, k dušenej zelenine, ale aj k mäsu.

Fazuľová s haluškami

Prísady (pre 4 osoby): 200 g veľkej fazule (bielej, strakatej alebo fialovej), 100 g spišských párkov, 150 g koreňovej zeleniny, 50 g údenej slaniny, 1 cibuľa, 40 g hladkej múky, 2 čajové lyžičky mletej sladkej papriky, soľ a čierne korenie.

Bešamelové halušky: 20 g masla, 120 g hrubej múky, 1 vajce, strúhanka na zahustenie, 150 ml mlieka, 50 ml vody, soľ a nasekaná petržlenová vňať.

Postup: Deň vopred namočíme fazuľu do studenej vody. Na druhý deň do nej pridáme očistenú a nakrájanú koreňovú zeleninu a uvaríme ju domákka. Slaninu nakrájame na kocky a spolu s nadrobno pokrúpanou cibuľou speníme. Primiešame múku, opražíme, zaprášime mletou červenou paprikou a vmiešame do fazule so zeleninou. Polievku dochutíme soľou, korením, pridáme na kolieska nakrájané párky a ešte 20 minút povaríme. Na masle opražíme múku, zalejeme ju vodou a mliekom a miešame do zhutnutia. Potom bešamel odstavíme a za občasného premiešania necháme vychladnúť. Vychladnutý bešamel dochutíme soľou, pridáme vajce, nasekanú petržlenovú vňať a toľko strúhanky, aby vzniklo jemné a nie príliš husté cesto. Z neho pomocou lyžice odkrajujeme halušky, hádzame ich do vriacej polievky a varíme asi 5 minút.

Čary, zvyky a obyčaje našich predkov v čase

Takmer mesiac pred vianočnými sviatkami sa začína pôstny čas, nazývaný tiež advent. Vy-medzujú ho štyri nedele pred Vianocami a začiatok určuje ne-deľa najbližšia k 30. novembru. Každý týždeň symbolicky vyjad-ruje jedno tisícročie od biblického stvorenia sveta do narodenia Je-žiša. Prvou adventnou nedelou sa začína cirkevný rok. Ľudia sa počas adventu pokáním, pôstom a horlivejšou zbožnosťou pripra-vovali na znovunarodenie Krista. Duševné i telesné sebazapiera-nie však nebolo jediným, čím trávili predvianočný čas.

Nielen čas Vianoc, ale aj advent sa mal prežívať v klude a pohode. Nápad zhotoviť si adventný veniec pochádzal od hamburského duchovného Jo-hanna Wicherna, ktorý si v roku 1860 zavesil vo svojom dome na strom veľký čečinový veniec a pripevnil naň dvadsaťštyri sviečok, na každý adventný deň jednu. Dnes do venca vkladáme obyčajne štyri väčšie sviečky, podľa počtu adventných nediel.

Na Katarínu nešit'

Vydajachtivé dievky si do črepníka sadili konárik čerešne, slivky alebo orgovánu, ktorý ka-ždý deň polievali vodou nosenou v ústach z potoka. Ak vetvička do Štedrého dňa zakvitla, mohla sa dievčina tešiť na svadbu. Patrílo tiež k zvykom, podobne ako na Ondreja, že tam, kde mali On-dreja alebo Katarínu, chodila mládež do dverí hádzať staré hlinené hrnce. Na Katarínu boli zakázané ženské práce, nesme-lo sa priať ani šiť, aby sa ženám v lete pri práci na poli prsty „ne-zbierali“. Tento deň sa využíval aj na tancovačku – usporadúvali sa katarínske zábavy. Bežné boli pranostiky: „Keď na Katrenu stojí hus na ľade, na Kračun bude stáť na blate.“ Alebo: „Na svätú Ka-tarínu skryjeme sa pod perinu“.

Na Ondreja

Ďalším stridžím dňom bol 30. november – Ondrej. Podľa pranostík sa v tento deň podľa množstva snehu dalo predpo-vedať počasie na celú zimu i hojnosť úrody v ďalšej sezóne. Hovorilo sa, že „Sneh, ktorý na-padne na Ondreja, dlho leží, len

na Gregora do potoka beží“ a „Ak na Ondreja hrmí, bude málo orechov“.

Na Ondreja bolo taktiež zakázané priať, aby sa „neza-motal“ vlk medzi ovce. Tento deň dievky rovnako rady využívali na zistenie svojho ďalšieho osudu, hlavne na veštby o výdaji, ve-novali sa teda ľúbostnej mágii. Varili halušky, v ktorých boli zabalené lístočky s mužskými

ti seju, daj mi, Bože, znati, kde ma budú brati“. Ak vraj konope naozaj vzišlo, mala sa dievka do roka vydať. Neskôr sa semeno len „šibalo do oblokov“ a podľa toho, aké slová dievky zvnútra počuli ako prvé, mali sa do roka vydať či nevydať. Na zistenie povolania budúceho muža slúžilo zas liatie roztaveného olova, prípadne vosku cez ucho kľúča

strany pri trasení počula dievka brechať psa, na tú stranu dediny sa vydá.

Barbora

Na Barboru sa opäť nešilo, nepriadlo, lebo inak by sa bol statok „páral“, čiže klal. Rovnako v tento deň bol rozšírený zákaz vstupu ženy do domu a ako pre-vencia „oceľovanie“ chlapcov. Známa bola pranostika „Svätá Barbora ťahá sane do dvora.“

Sv. Mikuláš

Na Mikuláša – 6. decembra – boli typické obchôdzky v mas-kách sv. Mikuláša, anjela a čerta. Tento zvyk bol určený hlavne de-ťom, ktoré Mikulášovi priznávali svoje dobré i zlé skutky a on ich podľa zásluh obdarovával buď drobnými sladkosťami, alebo mrkvou, uhlím či zemiakmi. Svoj vstup do príbytku obyčajne sprevádzal rečňovačkou: „Deti, ja som Mikuláš, modlite sa Ot-čenáš. Mrcha deťom nesiem kor-báče, dobrým orechy a koláče“. Čert strašil neposlušných svojím bľakotáním a štrnganím reťaze. Postupne sa zvyky na Mikulá-ša prispôbovali mestským obyčajom. Deti si večer pred 6. decembrom vyčistili čižmičky, vy-ložili ich do okna a ráno sa tešili z nádielky ovocia, sladkostí či drobných hračiek.

Strigónske dni Lucie

Kedysi bol deň na Luciu považovaný za najkratší deň roka. Rozšírená bola viera, že počas najdlhšej noci mali všetky zlé sily a bytosti najväčší vplyv. V dedinskom prostredí to boli predovšetkým strigy. Dni od Lucie do Vianoc sa považovali za „strigónske“. Ľudia sa pred strigami chránili jedením cesna-ku, kreslením krížov posvätenou kriedou na dvere obydli a stajní. Ten, kto chcel strigy vidieť na vlastné oči, mal zhotoviť drevený stolček podľa prísnych pravidiel – bez klincov, len jediným za-ťatím sekery denne. Dievčatá ale aj vydaté ženy sa v tento deň zaodievali za „Lucie“. Celé v bielom, so šatkou stiahnutou do múkou zaprášenej tváre, chodili po jednotlivých domoch a husím krídlom či štetkou namočenou vo vápne symbolicky vymetali

menami, ale aj s možnosťami „neznámy“, „smrť“ a prázdny papierik. Prvá haluška, ktorá vyplávala na povrch zvestovala, ako sa bude volať muž čarujúcej dievčiny. Prázdny lístok zname-nal, že si dievka na výdaj ešte musí počkať. Tiež chodili siať konope popod okná, kde mali mládenčov, pričom dievky hovo-rili: „Ondreju, Ondreju, konope

do hrnčeka so studenou vodou. Podľa uliateho tvaru si samy, či za pomoci starších žien, predpo-vedali nielen zamestnanie budú-ceho muža, ale aj jeho fyzické črty. Zvyčajne pri tom odriekali zaklínadlo: „Ondreju, Ondreju, olovo tebe leju, aby si mi dal znať, koho budem muža mať.“ V tento večer chodievali dievky aj triasť ploty. Verili, že z ktorej

Vianoc a Nového roku

z príbytkov zlých duchov a choroby. K Lucii sa viažu aj veštby, ktorými si dievčatá predpovedali budúceho manžela. Na lístočky si napísali dvanásť mužských mien a uložili pod tanier. Každý deň jeden lístoček spálili, bez toho, aby videli meno na lístočku. Posledný lístoček otvorili na Štedrý deň, meno na ňom napísané malo byť menom nastávajúceho. V tento deň zakázané ženské práce, najmä pradenie, aby sa nezbieľali prsty. Ak chceli zistiť, či je krava teľná, dávali na Luciu do pohára s vodou kvapku mlieka. Ak kvapka klesla na dno, bolo dobre. Podľa dní od Lucie do Vianoc sa ešte i dnes predpovedá počasie mesiacov nasledujúceho roka.

Štedrý deň

Mimoriadne dôležitým bodom vianočného obdobia je Štedrý večer. Pre našich predkov mal od dávnych čias svoje miesto na tretí deň po zimnom slnovrate, teda v čase nastupujúceho novoročia. Tieto dni pred Vianocami, pri zakončení starého a na začiatku nového ročného obdobia, mali už starí Slovania v osobitnej úcte a spájali ich aj s rozličnými zvykmi a slávnosťami. Nastupujúce kresťanstvo ich úplne nezamietlo, ale usilovalo sa prispôbiť si ich. Zvyky, ktoré sprevádzali Štedrý deň sa síce krajovo líšili, ale spoločné črty zostávali. Tak napríklad v tento deň panoval prísny zákaz nič nepožičiavať z domu, lebo by to znamenalo, že počas roka by z domu len ubúdalo a nič by nepribúdalo. Strach z toho, aby do domu nevkrčila prvá žena, pramenil z toho, že v tento deň vraj chodili po vonku len bosorky. V tomto čase sa mohli robiť aj také veci, ktoré počas roka neboli dovolené. Gazda napríklad prišiel k stromu, ktorý nezarodil a pobúchal ho sekerou so slovami: „Ak na rok nezarodíš, vytnem ťa.“ To ho neskôr oprávňovalo aj urobiť. Pôst počas dňa dodržiavali najmä dievky, pretože verili tomu, že čím prísnejší pôst, tým skôr dostanú dobrého muža.

Tradičná štedrovečerná hostina mala zaužívaný jedálny lístok, pravdaže, s regionálnymi špecifikami. Nemohla obsahovať nijaké

mäsité alebo masťné pokrmy. Na stole nesmeli chýbať oblátky, polievky – rybacia, šošovicová, hrachová, kapustnica, vyprážaný kapor, opekance s makom, koláč „štedrák“, hubová omáčka na kyslo, cesnak a med, ktorý bol základom dávneho slovanského nápoja – medoviny. Prestieralo a večeralo sa obradným spôsobom s použitím ochranných a prosperitu prinášajúcich úkonov. Nohy štedrovečerného stola sa obopínali reťazou ako symbolom pevnosti a zdravia rodiny.

Novoročné obdobie

Novoročné obdobie sa podľa tradičného roľníckeho kalendára počítalo od 25. decembra do 6. januára. Novoročné obrady mali podľa našich predkov odhaľovať budúcnosť, chrániť od pohrôm, zlepšiť blahobyt a priniesť šťastie. Nový rok hromadil okolo seba rôzne želania, ktoré boli základom mágie slova. V minulom storočí bolo zaužívané „mládenkovanie“ – šibanie detí rodičmi. Uskutočňovalo sa na deň Mláďatiek 28. decembra. Posledný deň roka býval zakončovaný priáním: „Daj nám hojný nový rok šťastný, spokojný.“ V mnohých krajoch v tento deň bolo rozšírené aj chodenie maškár.

Novoročie končilo šiestym dňom januára, na sviatok Troch kráľov. V tento deň sa požehnávali domy, nad dvere obydľí i stajní sa trojkráľovou kriedou písali počiatkové písmená mien troch mudrcov, ktorí sa podľa legendy prišli pokloniť novorodenému Ježiškovi: G(ašpar) + M(elichar) + B(altazar). Tieto boli zároveň skratkou latinského Christus Mansionem Benedicat (Kristus žehnaj tento dom). Veľký význam malo svätenie vody. Ňou sa vykropili príbytky, maštale, dávala sa piť deťom i hospodárskym zvieratám, aby prosperovali. Kruh nakreslený posvätenou trojkráľovou kriedou predstavoval miesto, kde nemali prístup zlé sily. Rozšírené boli ľudové trojkráľové hry, z nich známe bolo napríklad chodenie s hviezdou. Tento deň bol aj posledným dňom obchádzok a kolied: „My tri králi ideme k vám, šťastie, zdravie prajeme vám...“

Sviatočné recepty

Čokoládové trojuholníky s mäťovým likérom

Suroviny: 300 g hl. múky, 100 g pr. cukru, 3 žltky, 200 g masla, 50 g strúhanej horkej čokolády, štipka soli, trošku škoric, 1 vanilkový cukor, rozpustená biela a tmavá čokoláda a pistáciové oriešky

Krém: 125 g masla, 100 g pr. cukru, 2 žltky, mäťový likér

Ozdoba: rozpustená biela a tmavá čokoláda a pistáciové oriešky

Postup: Z uvedených surovín vypracujeme cesto, zabalíme ho do fólie a necháme v chladničke aspoň hodinu odpočinúť. Potom cesto rozvalkáme na hrúbku 2-3 mm a vykrajujeme trojuholníky. Pečieme ich na plechu na papieri pri 170 C asi 7 min. Upečené vychladnuté trojuholníky po dva spojíme maslovým krémom, prelejeme bielou čokoládou a ozdobíme motívom z rozpustenej tmavej čokolády a rozpolenými pistáciami. Na krém si vyšľaháme maslo s cukrom a žltkami do peny. Pridáme mäťový likér podľa chuti a necháme vychlaďť.

Košičky piña- colada

Suroviny: 400 g hladkej múky, 150 g pr. cukru, 150 g kokosu, 1 vajce, 250 g Hery, štipka soli, citrónová kôra a šťava z 1 citróna, vanilkový cukor.

Krém: 125 g masla, 100 g pr. cukru, 2 žltky, 3 lyžice kompótového ananásu, likér piña colada

Ozdoba: rozpustená biela čokoláda, prúžky farebného sušeného ananásu, farebné papierové košíčky

Postup: Z uvedených surovín vypracujeme kokosové cesto, zabalíme ho do fólie a necháme v chladničke odležať. Potom cesto rozvalkáme na hrúbku 2 mm, vykrojíme koliečka, vložíme do suchých formičiek na košíčky a pečieme asi 8 min. pri 170 C. Upečené vychladnuté košíčky vyklepeme z formičiek a vnútrajšok vytrieime bielou čokoládou. Necháme stuhnúť a medzitým si pripravíme krém. Zmäknuté maslo, práškový cukor a žltky vymiešame do peny, pridáme odkvapkaný, nadrobno nasekaný ananás a podľa chuti likér. Krémom naplníme pripravené košíčky, uhladíme povrch, dáme do chladničky stuhnúť a potom prelejeme rozpusťenou bielou čokoládou a ozdobíme prúžkami ananásu. Nakoniec cukrovinky vložíme do farebných košíčkov.

Banánové rezy

Suroviny: 5 vajec, 5 lyžíc kr. cukru, štipka soli, 4 lyžice teplej vody, 3 lyžice oleja, 7 lyžíc polohrubej múky, ½ prášku do pečiva, kakao

Krém: 2 pomazánkové maslá, 3 vanilkové cukry, 2 lyžice pr. cukru, 1 tvaroh, 1 šľahačka, 5 banánov, káva, piškóty

Postup: Vyšľaháme sneh z bielkov, cukru, soli. Postupne pridáme žltky, vodu, olej a múku s práškom do pečiva a kakao. Na vymastenom a vysypanom plechu pečieme pri teplote 180 C asi 15-20 min.

Pomazánkové maslo, vanilkový cukor, pr. cukor a tvaroh vymiešame. Do hmoty vmiešame vyšľahanú šľahačku. Na vychladnutý korpus natrieme tretinu krému, rozložíme kolieska banánov, natrieme druhou tretinou krému. Uvaríme si hmček silnej kávy a necháme vychladnúť. Do kávy namáčame piškóty a uložíme vedľa seba na krém. Navrch rozotrieme zvyšok krému a posypeme strúhanou čokoládou.

Čokoládové placky

Suroviny: ¼ l mlieka, 150 g cukru, 160 g tuku, 60 g hl. múky

Postup: Všetko uvaríme na kašu a pridáme 200 g mletých orechov a 200 g kandizovaného ovocia, 100 g hrozienok. Zo zmesi tvarujeme na papieri na pečenie placky, ktoré upečieme a spodnú stranu potrieme čokoládovou polevou. Pre vylepšenie pridáme trochu sekaných arašidov.

ŠTATISTICKÝ PREHĽAD OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov v obci
k 31.12.2011 – 480

Deti do 15 rokov – 89
Občania nad 15 rokov – 391
Chlapcov- 38
Dievčat- 51
Mužov- 195
Žien - 196
Priemerný vek - 41

Narodený:

Ján Windisch

Prihlásení:

Martin Hric

Veronika Fekiačová

Odhlásená:

Michaela Borošová

Navždy nás opustili:

Jozef Mikula

Margita Mikulová - rodáčka

Jubilanti našej obce

50 rokov

Ružena Záslovová
Margita Kováčová

55 rokov

Jolana Procházková

60 rokov

Oľga Hricová
Mária Sklenková
Božena Jakubejová

65 rokov

Peter Gelien
Mária Gašparová

80 rokov

Anna Lalová

85 rokov

Emília Koková

Všetkým našim jubilantom
srdečne blahoželáme!

ŠK Slaská – jeseň 2011

Ročník 2010/2011 zakončili hráči Slaskej na veľmi lichotivom 12. mieste so ziskom 29 bodov za 8 výhier, 5 remíz a 13 prehier s celkovým skóre 46:48. Nakoniec to predsa len stačilo na to aby sa Slaská udržala v najvyššej okresnej súťaži. Aj preto sa od Slaskej v novej sezóne očakávali lepšie výkony, ktoré by stačili na vyhnutie sa záchranným prácam. Účasť v I. triede si postupom z nižšej súťaže zabezpečili dva tímy – Lovčica-Trubín a Veľká Lehota. Do V. ligy postúpilo Repište a naopak do II. triedy zostúpili hráči Rudna nad Hronom.

Pred začiatkom nového ročníka sa Slaská posilnila o viacerých hráčov. Na hostovanie prišli do Slaskej brankár Maroš Malík a hráči do poľa Ján Mališ, Miloš Čierny, Michal Pavlove a po dlhšej dobe sa vrátil Pavol Repiský. Naopak na polročné hostovanie odišiel do Janovej Lehoty Jozef Vanko a do Ladomerskej Viesky Maroš Ferko. Zmena nastala aj na trénerskom poste, kormidlo sa ujal Janko Bujňák.

Slaská v lete dokázala po druhý krát vyhrať turnaj, ktorý organizuje a tak sa dobre naladila na nasledujúci ročník. Ten sa začal pre Slašťanov veľmi dobre, keď

v prvom domácom zápase zvíťazili s ťažkým súperom z Hornej Vsi 3:2. Potom nasledoval nešťastný zápas v Župkove s tesnou prehrou v pomere 1:2. Celkovo by sa tohtoročná jeseň dala rozdeliť na dve časti. V domácom prostredí sa Slaská skutočne darilo, keď zo 7. zápasov vyhrala 5 krát a 2 krát remizovala. Teší hlavne vysoká výhra s Voznicou 6:0, naopak chlapcov môže najviac mrziť bezgólová remíza s Vyhnami. Vonku hrané zápasy už ale neboli silnou stránkou Slaskej. Zo 6 zápasov len 2 krát remizovala a 4 krát prehrala, z toho 3 krát jednogólovým rozdielom. Pri tom takmer vo všetkých zápasoch siahala Slaská aj na výhru. Najlepším strelcom Slaskej je po jesennej časti opäť Tomáš Silný, ktorý sa celkovo trafil 11 krát. Najtrestanejším je Pavol Repiský, ktorý za celú jeseň nazbieral 3 žlté karty. Po 13. kole patrí Slaskej 7. miesto so ziskom 19. bodov.

Na záver by som sa v mene ŠK Slaská chcel poďakovať všetkým fanúšikom, sponzorom, obecnému úradu a tak isto tým, ktorí svojimi 2% z dane dopomohli k tomu, aby sa v Slaskej hral futbal.

Ing. Peter Hric
Predseda ŠK Slaská

Tabuľka po jesennej časti:

Por.	Mužstvo	Zápasy	V	R	P	Skóre	Body
1	Brehy	13	9	4	0	36:18	31
2	Horá Ves	13	9	1	3	39:20	28
3	Lovča	13	7	2	4	22:15	23
4	Veľká Lehota	13	6	4	3	24:18	22
5	Voznica	13	7	1	5	21:21	22
6	Bzenica	13	6	3	4	34:26	21
7	Slaská	13	5	4	4	26:19	19
8	Lovčica-Trubín	13	6	1	6	27:24	19
9	Kremnica	13	5	3	5	29:18	18
10	Župkov	13	6	0	7	22:23	18
11	Vyhne	13	5	2	6	22:27	17
12	Tekovská Breznica	13	4	1	8	23:26	13
13	Dolná Trnávka	13	2	2	9	13:35	8
14	Kosorin	13	0	0	13	8:46	0

HUMOR

„Milý Ježiško, tento rok by som si prosila pod stromček tučnú peňaženku a štíhlu postavu, ale prosím ťa, nepoplet' to zase.“

Viete, čo je slovenský paradox? Že aj táto zlá doba bude o niekoľko rokov zlatými dobrými časmi.

Rozbili sme Rakúsko-Uhorsko. Rozbili sme ZSSR. Rozbili sme Československo. Nejaká EÚ nám predsa nebude robiť problémy!

„Skleróza je celkom fajn vec,“ zdôveruje sa dôchodkyňa deťom. „Nič vás neboli a každý deň kopa noviniek.“

Zamestnanec šéfovi: „Ak mi nepridáte, poviem ostatným, že ste mi pridali!“

„Jaj, zahryzla som si do jazyka!“ narieka manželka. „Ako si to preboha, v tej rýchlosti trafila?“ čuduje sa manžel.

Sťažuje sa chlap svojmu kamarátovi: „Mám to ja ale smolu. Zastihli ma dve katastrofy po sebe.“ „Áno? A aké?“ „Keď sme sa vrátili z dovolenky, našli sme vykradnutý byt.“ „A druhá?“ „Keď to žena videla, povedala mi: Keď je byt prázdny, vymaľujeme.“

„Prečo sa ustavične hádaš so svokrou?“ „Lebo neleží tak, ako chcem ja.“ „A ako by mala ležať podľa tvojho želania?“ „Tri metre pod zemou.“

Manžel na výročie svadby obdaruje manželku zlatým prsteňom s diamantmi. „Veď ona chcela tereňák,“ oponuje mu kamarát. „Áno, ale falošné tereňáky nepredávajú...“